

LIITE 2

21.1.2021

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

SUOMEN TIEDONANTO EUROOPAN KOMISSIOLLE
ASETUKSEN (EU) 2020/2220 SOVELTAMISESTA SUOMESSA

1. Johdanto

Tämän asiakirjan mukaisilla kannoilla Suomen valtio ilmoittaa Euroopan komissiolle hyväksyttäväksi esityksensä tiettyjen siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) tukea varten vuosina 2021 ja 2022 sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 muuttamisesta varojen ja soveltamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 ja asetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta varojen ja tällaisen tuen jakamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/2220 kansallisesta toimeenpanosta siten ja siltä ajalta, kun mainittu asetus edellyttää. Asetus koskee siirtymäkautta eli vuosia 2021 ja 2022. Lisäksi ilmoitettavaksi tulee arvio tukioikeuksien arvosta myös vuonna 2020.

2. Euroopan unionin kokonaan rahoittamat suorien tukien järjestelmät, perustukijärjestelmään liittyvä enimmäismäärän korotus, tukien arvioidut rahoitusmäärät ja prosenttiosuudet Suomessa vuosina 2021 ja 2022 (22 artiklan 2 kohta, 51 artiklan 1 kohta ja 53 artiklan 6 kohta¹)

- a) EU:n kokonaan rahoittamista suorien tukien järjestelmistä ovat Suomessa käytössä vuosina 2021 ja 2022 vuosia 2015–2020 vastaavasti perustuki, viherryttämistuki ja nuorten viljelijöiden tuki sekä vapaaehtoinen tuotantosidonnainen tuki.
- b) Suomi korottaa perustuen enimmäismäärää käyttämättömien varojen hyödyntämiseksi. Korotus tehdään vuodesta 2017 alkaen käytössä olleella tasolla eli tasolla 1 % kansallisen suorien tukien enimmäismäärän ja viherryttämistukeen käytettävän rahoitusmäärän erotuksesta (Taulukko 1). Kansallisia enimmäismääriä vuosille 2021 ja 2022 koskevat määrät asianomaisine sarakkeineen on lisätty asetuksen (EU) N:o 1307/2013 liitteeseen II asetuksen (EU) 2020/2220 liitteellä III.

Taulukko 1. Laskelma perustuen enimmäismäärän korotuksesta vuosina 2021 ja 2022.

	2021	2022
Liite III (asetus (EU) 2020/2220)	515 713 000	517 532 000
Viherryttämistuki	154 713 900	155 259 600
Erotus	360 999 100	362 272 400
Korotus (%)	1	1
Korotus (€)	3 609 991	3 622 724

¹ Artiklaviittaukset tässä ja myöhemmin viittauksia asetukseen (EU) N:o 1307/2013 sellaisina kuin artikkelit ovat muutettuna asetuksella (EU) 2020/2220.

- c) Edellä mainittuihin Suomessa vuosina 2015-2020 käytössä olleisiin tukijärjestelmiin käytettävät arvioidut enimmäismäärät ja prosenttiosuudet käytettävissä olevasta suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä vuosina 2021 ja 2022 on esitetty taulukossa 2. Taulukossa on huomioitu perustuen enimmäismäärän korotus. Vertailun vuoksi vuotta 2019 koskeva asetuksen (EU) N:o 1307/2013 Liitteen II mukainen enimmäismäärä on mukana. Asetuksen (EU) N:o 1307/2013 Liitteen II mukainen enimmäismäärä vuodelle 2020 on yhtä suuri kuin vuonna 2019, mutta mainitun asetuksen 8 artiklassa säädetystä rahoituskurista johtuva leikkaus tulee alentamaan kalenterivuoden 2020 kansallista enimmäismäärää monivuotisessa rahoituskehyspäätöksessä sovitulle ja sittemmin asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093 vahvistetulle tasolle (arvioitu Suomen enimmäismäärä varainhoitovuodelle 2021 on 513,9 milj. euroa). Kuhunkin tukijärjestelmään käytettävä prosenttiosuus käytettävissä olevasta vuotuisesta kansallisesta enimmäismäärästä vastaa aiempaa ja on sellainen kuin viherryttämistuen 30 %:n vaatimus ja komissiolle esitettävä 19,6 prosentin vapaaehtoisen tuotantosidonnaisen tuen tason hyödyntämisen jatkaminen edellyttää. Nuorten viljelijöiden tukeen on tarkoitus edelleen käyttää asetuksen sallima enimmäismäärä 2 %, mutta 1 % ylittävä osuus leikataan perustuesta.

Taulukko 2. Arvioidut enimmäismäärät ja prosenttiosuudet käytettävissä olevasta suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä vuosina 2021 ja 2022 sekä vertailuvuotena vuosi 2019.

	Prosentti- osuus, %	2019	2021	2022
Suorien tukien enimmäismäärä yhteensä (milj. €) (vuonna 2019 asetus (EU) N:o 1307/2013 liite II sekä vuosina 2021 ja 2022 sellaisena kun se on täydennettynä asetuksen (EU) 2020/ 2220 liitteellä III)		524,6	515,7	517,5
1. Viherryttämistuki	30,0	157,4	154,7	155,3
2. Tuotantosidonnainen tuki	19,6	102,8	101,1	101,4
3. Nuorten viljelijöiden tuki *	1,0	5,2	5,2	5,2
4. Perustuki**	49,4	262,8	258,4	259,3
- varanto		0,4	0,4	0,36
- tukioikeudet		262,4	258,0	258,9

* Ennen perustuesta leikattavaa lisäystä

** Taulukossa 1 esitetyn perustuen enimmäismäärän korotuksen jälkeen

3. Tukien alentaminen (11 artiklan 6 kohta)

Siirtymäkautena tukien alentaminen toteutetaan vuosina 2015–2020 toteutettua vastaavasti eli viljelijälle maksettavaa perustuen määrää alennetaan, jos perustuen määrä ylittää 150 000 euroa. Alennus on viisi prosenttia 150 000 euroa ylittävästä osasta. Suomessa on marginaalinen määrä tiloja, joiden perustuki ylittää 150 000 euroa. Näin ollen alentamisesta kertyvä arvioitu tulo on myös marginaalinen sekä vuonna 2021 että vuonna 2022.

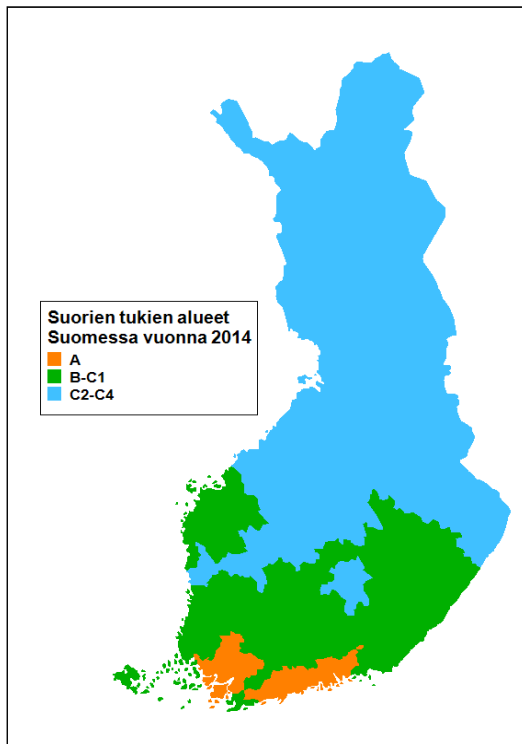
4. Pilareiden välinen joustavuus (14 artiklan 1 kohta ja 14 artiklan 2 kohta)

Suomessa ei tehdä pilareiden välisiä siirtoja (siirtoja maatalousrahastojen välillä) kumpaankaan suuntaan kalenterivuonna 2021 eikä kalenterivuonna 2022.

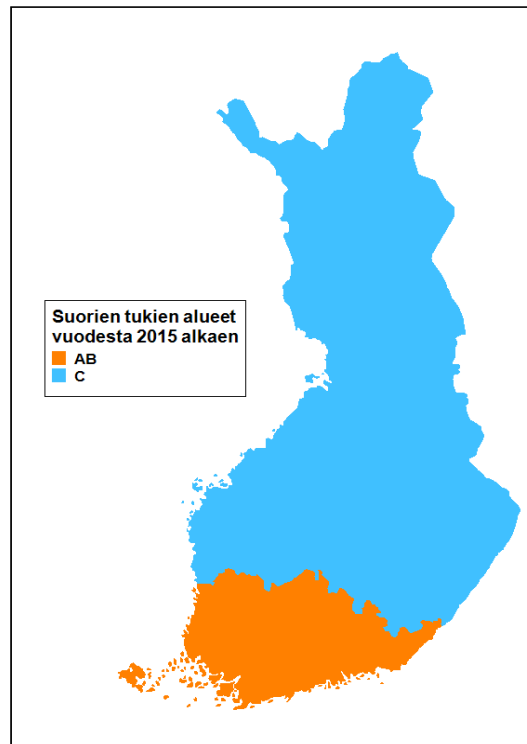
5. Kansallisen enimmäismäärän jakaminen alueellisesti (23 artiklan 6 kohta (ja siitä seuraava 23 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamisen ilmoittaminen))

Suomi soveltaa perustukijärjestelmää alueellisella tasolla ja jatkaa alueellista, vuodesta 2015 alkaen noudatettua aluejakoa. Suorissa tuissa on siten edelleen käytössä kaksi tukialuetta (AB-tukialue ja C-tukialue). Myös vuodesta 2015 noudatettua enimmäismäärän jakoa tukialueille jatketaan.

Kartta vanhasta tukialuejaosta

Kartta vuodesta 2015 alkaen sovelletusta tukialuejaosta

Perustelut

Suorien tukien alueiden ennen vuotta 2015 voimassa ollut määrittely perustui EU-jäsenyyden alussa käyttöön otettuun viitesatojen mukaiseen aluejakoon peltokasvien tukijärjestelmässä. Näin muodostuneista kolmesta tukialueesta (A, B-C1 ja C2-C4) yhdistettiin vuonna 2015 kaksi aluetta siten, että entinen B-tukialue yhdistettiin A-alueen kanssa AB-tukialueeksi ja C1-alue yhdistettiin C2-C4 -alueiden kanssa C-tukialueeksi. Tämä aluejako vastaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman luonnonhaittakorvauksen uudistettua aluejakoa ja kansallisten tukien vakiintunutta jakoa Etelä-Suomen kansallisen tuen ja pohjoisen tuen järjestelmien välillä. Muutos

suorien tukien aluejaossa yhtenäisti eri tukijärjestelmien hallinnointia ja on edistänyt tukikokonaisuuden tehokasta toimeenpanoa.

Alueelliset perustuen enimmäismäärät jaettiin alustavasti uusille yhdistetyille alueille AB ja C yksittäisille osa-alueille A, B, C1 ja C2–C4 vuonna 2013 maksettujen tukimäärien perusteella. Tässä tarkastelussa käytettiin vuoden 2013 tilatuen bruttomääriä ilman modulaation ja rahoituskurin vaikutuksia², koska vuoden 2014 alueelliset tukimäärät tarkentuivat tukien vuotuisen toimeenpanon myötä vasta vuoden 2014 lopulla. Perustuen alueellisten osuuksien laskennassa B-alueen osuus tilatuen enimmäismäärästä vuonna 2013 lisättiin A-tukialueen tilatuen enimmäismäärään, jolloin AB-alueen osuus koko maan tilatuen enimmäismäärästä vuonna 2013 ja tällä perusteella uuden perustuen enimmäismäärästä oli 50,3 %. C1-alueen osuus tilatuen enimmäismäärästä on vastaavasti lisätty C2-C4 -alueiden enimmäismäärään, jolloin C-tukialueen osuus koko maan tilatuen enimmäismäärästä ja samalla uuden perustuen enimmäismäärästä oli 49,7 %. Siirtymäkaudella vuosina 2021-2022 on tarkoituksenmukaista jatkaa samaa aluejakokäytäntöä (Taulukko 3).

Taulukko 3. Arvio tukioikeuksiin käytettävissä olevista kokonaismääristä AB- ja C-tukialueilla vuonna 2021 ja vuonna 2022 perustuen enimmäismäärän korotuksen jälkeen ennen nuorten viljelijöiden tukeen tehtävää leikkausta (milj. euroa), jotka on kuitenkin tukimaksuissa sopeutettava siten, että kansallista enimmäismäärää ei ylitetä:

Vuosi	AB-alue	C- alue	Koko maa
2021	129,8	128,2	258,0
2022	130,2	128,7	258,9

6. Tukioikeuksien arvo ja arvon yhdenmukaistaminen vuonna 2020, 2021 ja 2022 (29 artikla)

Suomi on soveltanut asetuksen (EU) N:o 1307/2013 25(8) artiklaa (timotein lisäosa) ja 25(9) artiklaa (muut lisäosat). Tukioikeuksien lisäosien arvon alenemassa on noudatettu aiempia kansallisesti määriteltyjä menettelyjä (tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annettu laki (557/2005) ja sen kumonnut Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettu laki (193/2013) sekä sen nojalla annettu valtioneuvoston asetus tilatukijärjestelmästä (242/2013)). Lisäosat lakkasivat viimeistään vuonna 2019 ja tukioikeuksien arvo on ollut sama tukialueen sisällä (AB- ja C-tukialueilla eri tasoiset tukioikeuksien arvot) vuodesta 2019 alkaen.

² Jos modulaatio ja rahoituskuri olisivat sisältyneet tukimäärien alueellisen jaon laskentaan, olisi jaossa siirtynyt varoja pois niiltä alueilta, joilla erityisesti modulaation vaikutus maksettuihin tukimääriin on ollut suhteellisesti suurin.

Suomi on soveltanut perustukijärjestelmässä tasatukea vuodesta 2019 alkaen kuitenkin niin, että tukioikeuksien arvot AB- ja C-tukialueilla ovat eri tasoiset. Arvot pysyvät suhteellisesti samoina vuonna 2020 ja siten myös vuosina 2021 ja vuonna 2022, mutta kansallisen enimmäismäärä alenemisen vuoksi eivät täysin vastaa aiempien vuosien arvoja (Taulukko 4).

Taulukko 4. Arvio tukioikeuksien arvosta AB- ja C-tukialueilla vuonna 2020, 2021 ja 2022 (euroa/hehtaari) perustuen enimmäismäärän korotuksen jälkeen ennen nuorten viljelijöiden tukeen tehtävää leikkausta:

Vuosi	AB-alue	C- alue
2020	124,49	108,06
2021	122,37	106,22
2022	122,80	106,59

7. Tuotantosidonnaisen tuen jatkuminen ja arvio toimenpiteiden rahoitusmääristä vuodelle 2021 ja 2022 (53 artiklan 1 ja 6 kohta)

Tuotantosidonnaisen tuen enimmäismäärät eri kohteille ovat taulukossa 5. Valkuaiskasvien tuotantosidonnaisen tuen osuutta korotetaan 2,7 miljoonalla eurolla vuoden 2020 varainsiirtoa vastaten sekä sokerijuurikkaan tuotantosidonnaisen tuen osuutta korotetaan 0,5 miljoonalla eurolla käytettävissä olevan tuotantosidonnaisen tuen enimmäismäärän puitteissa. Korotukset toteutetaan siirroilla C-tukialueen emolehmissä maksettavan palkkion sekä sonneista ja häristä samalla tukialueella maksettavan palkkion vastaavan suuruisilla vähennyksillä tuotantosidonnaisen tuen osalta.

Taulukko 5. Tuotantosidonnaisen tuen arvioidut määrät palkkiolajeittain vuosina 2020-2022 komissiolle vuosien 2021 ja 2022 osalta esitettävällä 19,6 %:n tasolla.

	2020*	2021	2022
	102,8	101,1	101,4
	M€	M€	M€
Lypsylehmäpalkkio			
Lypsylehmät Manner-Suomi AB-tukialue	30,50	30,50	30,50
Lypsylehmät Manner-Ahvenanmaa	1,14	1,14	1,14
Lypsylehmät ulkosaaristo AB-tukialue	0,36	0,36	0,36
Lypsylehmät yhteensä	32,00	32,00	32,00
Nautapalkkio			
Emolehmät, emolehmähiehot, AB-tukialue Manner-Ahvenanmaa ja Manner-Suomi	8,40	8,40	8,40
Emolehmät, emolehmähiehot ulkosaaristo AB-tukialue	0,85	0,85	0,85
Emolehmät, emolehmähiehot C-tukialue	7,25	6,35	6,35
Sonnit, härät Manner-Suomi AB-tukialue	13,70	13,70	13,70
Sonnit, härät Manner-Ahvenanmaa	0,60	0,60	0,60
Sonnit, härät ulkosaaristo AB-tukialue	0,50	0,50	0,50
Sonnit, ja härät C -tukialue	19,18	17,83	18,18
Teurashiehot AB -tukialue	1,00	1,00	1,00

Saaristohiehot AB -tukialue ulkosaaristo	0,15	0,15	0,15
<i>Kaikki naudat yhteensä</i>	<i>51,63</i>	<i>49,38</i>	<i>49,73</i>
Uuhipalkkio			
Uuhet Manner-Suomi AB-tukialue	1,00	1,00	1,00
Uuhet Manner-Ahvenanmaa	0,30	0,30	0,30
Uuhet ulkosaaristo AB-tukialue	0,20	0,20	0,20
Kuttupalkkio AB-tukialue	0,20	0,20	0,20
Teuraskaritsa- ja kilipalkkio koko maa	1,10	1,10	1,10
<i>Kaikki lampaat ja vuohet yhteensä</i>	<i>2,80</i>	<i>2,80</i>	<i>2,80</i>
Peltokasvipalkkio			
Valkuaiskasvit koko maa	9,00	9,00	9,00
Ruis koko maa	1,50	1,50	1,50
Sokerijuurikas koko maa	1,00	1,50	1,50
Tärkkelysperuna koko maa	3,70	3,70	3,70
Avomaanvihannekset AB-tukialue	1,20	1,20	1,20
<i>Peltokasvipalkkio yhteensä</i>	<i>16,40</i>	<i>16,90</i>	<i>16,90</i>

*Varainsiirrot toimenpiteiden välillä vuodelle 2020 on vahvistettu vuodelta 2020 maksettavista lypsylehmä-, nauta-, uuhi- ja kuttupalkkioista, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiosta sekä peltokasvipalkkiosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (923/2020). Ko. asetuksella nautapalkkioon käytettävissä olevia määrärahoja siirrettiin C-tukialueen kahdesta toimenpiteestä yhteensä 2,7 miljoonaa euroa valkuaiskasveista maksettavaan tuotantosidonnaiseen tukeen (peltokasvipalkkioon). C-tukialueella emolehmiä maksettavasta palkkiosta siirrettiin 1,6 miljoonaa euroa ja sonneista ja häristä samalla tukialueella maksettavasta palkkiosta siirrettiin 1,1 miljoonaa euroa. Nämä EU:n tuotantosidonnaisen nautapalkkion siirrot valkuaiskasveille kompensoitiin naudanlihantuottajille korottamalla vastaavalla määrällä kansallista C-tukialueen tukea.

Perustelut

Siirtymäkaudella on tarpeen tehdä vastaavan tyyppinen lisäys kuin vuodelle 2020 **valkuaiskasvien** tuotantosidonnaiseen tukeen. Lisäys edellyttää tuotantosidonnaisen tuen vastaavantyyppistä vähentämistä C-tukialueella kuin asetuksella 923/2020 tehtiin. Edellä mainitut määrärahat siirrettäisiin valkuaiskasveista maksettavaan peltokasvipalkkioon. Valkuaiskasvien tuotantomäärän lisääminen on yksi maatalouspolitiikan tavoitteista niin EU-tasolla kuin Suomessa. Määrärahan siirron tavoitteena on auttaa kasvattamaan valkuaiskasvien viljelypinta-alaa. Samalla parannetaan kotimaisen rehuvalkuaisen ja valkuaiskasvien saatavuutta nykyisestä. Näin voidaan lisätä omavaraisuutta ja vahvistetaan myös ruokajärjestelmän huoltovarmuutta. Muutoksen perusteena on turvata valkuaiskasviomavaraisuutta Suomen tuotanto-olosuhteissa. Turvaamisen tarve on tullut esiin muun muassa Covid-19-pandemian yhteydessä.

Sokerijuurikkaan tuotantokustannukset ovat korkeat ja viljelyriskit ovat merkittäviä Suomen pohjoisissa tuotanto-oloissa. Tällä hetkellä sokeria jalostaa Suomessa enää yksi ainoa tehdas, jonka toiminnan jatkuvuus riippuu täysin kotimaisen sokerijuurikkaan tuotannosta. Sokerijuurikkaan viljelyala on pienentynyt lähes viidenneksen vuodesta 2014, eikä kotimainen sokerintuotannon ketju kestä enää viljelyn vähenemistä nykyajajuuudesta. Tuotannon ja samalla kansallisen huoltovarmuuden turvaaminen sokerin osalta edellyttää lisätoimia myös tukivälineissä.

8. Tukijärjestelmät ja vaihtoehdot, joita ei oteta käyttöön vuosina 2021 ja 2022

Suomessa jatketaan vuosina 2015–2020 toimeenpannuilla tukijärjestelmillä. Suorien tukien järjestelmiä (uudelleenjakotuki, maataloustukirahastosta rahoitettava tuki luonnonhaitta-aloille ja pienten tilojen tukijärjestelmä), joita ei ole toimeenpantu em. vuosina, ei oteta siirtymäkautena käyttöön. Muitakaan asetuksen (EU) N:o 1307/2013 mahdollistamia vaihtoehtoja edellä kerrotun pilareiden välisten siirtojen käyttämättömyyden lisäksi (satunnaiset voitot, tukioikeuksien palauttaminen kansalliseen varantoon siirrettäessä tukioikeuksia ilman maa-alaa jne.), joita ei otettu käyttöön vuonna 2015, ei oteta käyttöön myöskään siirtymäkautena.